

Asia: VN/12136/2021

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi liikenteen palveluista ja työntekijöiden lähettämistä ja ylikuormamaksusta annettujen lakien muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi liikenteen palveluista ja työntekijöiden lähettämistä ja ylikuormamaksusta annettujen lakien muuttamisesta

Esityksen tavoitetta yhdenmukaistaa tieliikenteen sosiaali- ja markkinalainsäädäntöä, edistää reilua ja tasapuolista kilpailua, parantaa valvontaviranomaisten toimintaedellytyksiä sekä liikenneturvallisuutta voidaan pitää kaikilta osiltaan erinomaisena ja keskeisenä kysymyksenä koko liikennealan kannalta, siis myös taksiliikenteen osalta.

Tavoite edistää reilua ja tasapuolista kilpailua saavutetaan parantamalla valvontaviranomaisten toimintaedellytyksiä sekä liikenneturvallisuutta

Suomen Taksiliitto kantaa huolta liikenteen valvonnasta ja valvontaan liittyvistä resursseista, erityisesti ammattiliikenteen osalta. Liikennepalvelulain 1.5.2021 voimaan tulleet muutokset siirtymäaikaoneen ovat omalta osaltaan edistämässä reilua ja tasapuolista kilpailua, mutta vain siinä tapauksessa, että tosiasiallista riittävän laajaa viranomaisvalvontaa tapahtuu. Lait ja asetukset ovat hyvä lähtökohta, mutta ilman valvontaa valitettavasti markkinoille aina tulee toimijoita, jotka aiheuttavat vakaviakin markkinahäiriöitä toimiessaan vastoin määräyksiä.

Ei yksin luottamus vaan myös tosiasiallista ja tehokasta valvontaa tarvitaan kaikilla liikenteen sektoreilla.

Ajoneuvojen rekisteröinti

Tosiasiallisen ja tehokkaan valvonnan vuoksi Suomen Taksiliitto näkee välttämättömänä, että yrityksen liikenteessä käyttämät ajoneuvot rekisteröidään tavalla, joka yhdistää ajoneuvon ja liikenneluvan haltijan. Lain perusteluita ja nykytilaan liittyviä ongelmia kuvataan hyvin tältä osin. Erityisesti valvontaan liittyvä problematiikka on syytä ottaa huomioon.

Esitämme, että lisätty 17 §:n 2 momentti kirjataan koskemaan myös taksiliikenteessä käytettävää ajoneuvoa. Ei ole mitään perusteltua syytä jättää tältä osin taksitoimialaa tämän korjauksen ulkopuolelle, kun ko. pykälä muutoinkin koskee taksiliikennettä. Päinvastoin lainsäädäntöä monimutkaistaa se, että taksiliikennettä kohdellaan eri tavoin kuin muuta henkilö- ja tavaraliikennettä.

Olemme perustellusti esittäneet tätä muutosta lakiin jo aiemmin. Pidämme varsin erikoisena ratkaisuna, jos ilmeistä ja EU:n laajuisesti osoitettua valvontaan liittyvää ongelmakohtaa ei nyt haluta korjata myös taksiliikenteen osalta. Tässä yhteydessä on syytä muistuttaa liikennepalvelulakiin lokakuussa 2020 käydystä eduskuntakeskustelusta, jossa kansanedustajat puoluetausta riippumatta nostivat taksiliikenteen valvonnan ongelmat esiin varsin laajasti. Myös Liikenne- ja viestintävaliokunnan muistiossa (LIVM 8/2021) taksiliikenteen valvontaan liittyviin ongelmiin on kiinnitetty huomiota. Olisi kovin erikoista, jos lainvalmistelussa ei otettaisi maamme eduskunnan kantaa huomioon.

Hyvämaineisuus

Liikennelupaan liittyvien hyvämaineisuuden vaatimusten kiristämistä voidaan pitää varsin perusteltuna. Luvan haltijan eli yrityksen omistajan omat arvot heijastuvat aina yrityksen arvoihin ja työnantajan työnjohtoon ja sitä kautta myös yrityksen koko toimintaan ja sen työntekijöihin. Vakavat rikokset osoittavat ilmeistä kyvyttömyyttä noudattaa voimassa olevia määräyksiä ja näin ollen luvanvaraiseen liiketoimintaan ei lupaa tällaisissa tapauksissa tule myöntää lainkaan.

Esitämme, että 8 §:n 5 momentin rajausta, jossa säädetään, että hyvämaineisuuden vaatimukset eivät koske kaikilta osiltaan taksiliikenneluvan hakijaa, poistetaan. Ei ole yksinkertaisesti mitään perusteita sille, että taksiliikenneluvan saamisen edellytykset koskien hyvämaineisuutta ovat henkilö- tai tavaraliikennelupaa kevyemmät. Taksiliikenteessä kuljetetaan yksin matkustavia henkilöitä ja heidän turvallisuutensa näkökulmasta hyvämaineisuuden vaatimusten tulisi enneminkin olla tiukemmat kuin tavaraliikenteessä. On epärealistista ajatella, että vakaviin rikoksiin syyllistyneet henkilöt toimisivat jotenkin erilaisin moraali- ja käytösarvoin taksiliikennettä harjoittaessaan kuin muutoin.

Lisäksi on selvää, että yksin taksinkuljettajan ajolupa ei ole riittävä tae yrityksen toiminnan hyvämaineisuudelle ottaen huomioon pelkästään työnantajan vahva asema suhteessa työntekijään.

Kuljetuksen tilaajan vastuu

Määräysten noudattamista tehostaa ehdottomasti vastuun jakaminen niin kuljetuksen suorittajan kuin kuljetuksen tilaajalle. Erityisesti henkilöliikenteessä julkisten hankintayksiköiden kuljetusten toteuttamisen seuranta on puutteellista ja tämä mahdollistaa kuljetuksen suorittajalta määräysten ja hankintasopimusten vastaisen toiminnan. Kuljetuksen tilaajan mielenkiinto kuljetusten suorittamiseen lisääntyy merkittävästi vastuun myötä.

Esitämme, että kuljetuksen tilaajan vastuuta tulee laajentaa koskemaan myös henkilöiden kuljettamista ajoneuvoluokasta tai liikenneluvasta riippumatta. Tältä osin asia on syytä ottaa välittömästi laajempaan jatkovalmisteluun.

Suomen Taksiliitto ry

Koskinen Timo
Suomen Taksiliitto ry